

Ovogodišnji Euromelanoma Dan u Hrvatskoj će se obilježiti 6. svibnja 2013. godine. Ovaj tradicionalni javnozdravstveni projekt kojeg organiziraju dermatolozi ima cilj podizanja svijesti o raku kože, kako bi pacijenti na vrijeme i u što ranijem stadiju prepoznali sumnjive promjene na koži. Rana dijagnoza raka kože je vrlo važna jer će čak 1 od 6 Europljana tijekom svojeg života oboljeti od raka kože. Tijekom Euromelanoma Dana će se moći obaviti besplatni pregledi u dermatološkim ordinacijama diljem Hrvatske.

Svjetske klimatske promjene, kao i promjene u stilu života utječu na sve češću pojavnost različitih zloćudnih tumora kože, a osobito najzloćudnijeg među njima, malignog melanoma. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, dva do tri milijuna ljudi godišnje oboli od nekog oblika zloćudnog tumora kože, 132 000 oboli od melanoma od kojih godišnje umire 41 000. U svijetu, ovisno o zemljopisnim područjima, broj novooboljelih raste između 3 i 7% godišnje. Prema podacima Registra za rak Republike Hrvatske od 1988. do 2008. godine učestalost malignog melanoma povećala se za 149% za muškarce i 130% za žene, a smrtnost od melanoma za 50%. Zadnji zaokruženi podaci iz 2010. g. govore da u RH od melanoma oboli 13,8 muškarca i 11,4 žena na 100 000 ljudi. U Hrvatskoj je te godine dijagnosticirano 555 novooboljelih od melanoma.

Od melanoma najčešće obolijevaju osobe u dobi između 40. i 60. godine starosti, iako se bilježi porast oboljelih i u dječjoj i adolescentnoj dobi. Izloženost ultraljubičastim zrakama smatra se glavnim rizičnim čimbenikom u razvoju svih zloćudnih tumora kože, tako i melanoma. Osobit rizik imaju osobe koje su u djetinjstvu imale opekotine od sunca te one koje povremeno intenzivno borave na suncu ili se izlažu umjetnim izvorima UV zračenja. Koža ima gotovo neizbrisivo pamćenje i kroz godine nagomilava oštećenja stanica kože uzrokovana UV zrakama. Stanice kože imaju mogućnost popravaka takvih oštećenja, ali samo do određenog stupnja oštećenja. Ovaj proces je odgovoran za prerano starenje kože, ali s latencijom od 15 do 40 godina može dovesti i do zloćudne preobrazbe stanica u koži. U osobito rizičnu skupinu ulaze osobe izrazito svijetle puti, svijetlih očiju i svijetle kose, osobe koje su u obiteljskoj povijesti imale melanom ili drugi zloćudni tumor kože, osobe na imunosupresivnoj terapiji te osobe koje imaju veliki broj madeža ili sindrom displastičnih madeža.

U Hrvatskoj nas još uvijek iznimno zabrinjava što se melanom najčešće otkrije tek u uznapredovanoj fazi kada su izgledi za izlječenje manji, pa je poticanje edukacije o toj bolesti u općoj populaciji od iznimnog značenja. Madeži mogu biti sasvim uobičajeni na koži i gotovo ih svi imaju! Međutim, osim dobroćudnih madeža na koži se mogu pojaviti i zloćudne izrasline, stoga Euromelanoma Dan kampanja educira zajednicu o važnosti redovitog pregledavanja kože i otkrivanja sumnjivih promjena u najranijoj fazi razvoja kada je mogućnost izlječenja gotovo 100%.

Euromelanoma.org